

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **geografia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **11-12 marca 2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	133
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	221
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.	23
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	27
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	32
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	377
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Mariusz Rzętała, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Sylwia Kulczyk – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Andrzej Macias – ekspert PKA
3. p. Mateusz Saniewski – ekspert PKA ds. studenckich
4. mgr inż. Marek Tenczyński – ekspert PKA ds. pracodawców
5. mgr inż. Maciej Markowski – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty dokonywała oceny programowej na kierunku geografia, prowadzonym przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Poprzednie procedury oceny programowej zakończyły się oceną pozytywną (uchwały Prezydium PKA z dnia 08.07.2004 r., 02.09.2009 r. oraz 07.05.2015 r.). Aktualna procedura oceny kierunku została przewidziana i odbywa się zgodnie z przyjętym harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej na rok akademicki 2020/2021. Procedura oceny wszczęta została w związku z upływem ważności poprzedniej oceny programowej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeglądu prac dyplomowych i egzaminacyjnych, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni, reprezentantami interesariuszy zewnętrznych, pracownikami i studentami ocenianego kierunku. Zespół Oceniający odbył również spotkanie z przedstawicielami ciał tworzących wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, samorządu studenckiego oraz kół naukowych. Dokonano również oceny infrastruktury naukowej i dydaktycznej Wydziału i Uczelni.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	geografia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o Ziemi i środowisku – 61% geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 39%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	120 h 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	52	brak
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1829	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	122	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	121	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	geografia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	nauki o Ziemi i środowisku – 65% geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 35%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	40 h 2 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów		
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	52	brak
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	945	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	85	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	100	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	81	-

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku geografia wpisują się w misję i strategię Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, którym jest rozwijanie i upowszechnianie wiedzy w oparciu o równoważne prowadzenie badań naukowych i udostępnianie ich wyników, nauczanie na poziomie akademickim oraz kształcenie pracowników naukowych. Kształcenie na kierunku geografia opiera się na wykorzystaniu potencjału naukowego Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej (WNoZiGP) w zakresie prowadzonych badań, często o charakterze interdyscyplinarnym. Absolwenci kierunku geografia są przygotowani do rozwiązywania problemów środowiskowych związanych ze zrównoważonym rozwojem, szczególnie pod kątem antropopresji. Duże znaczenie ma nabycie umiejętności wykorzystujących zaawansowane systemy informacji geograficznej (GIS). Absolwenci potrafią pozyskiwać, przetwarzać i wykorzystywać dane przestrzenne oraz posiadają umiejętności wykonywania zaawansowanych analiz przyrodniczych i społeczno-gospodarczych w odniesieniu do uwarunkowań lokalnych, regionalnych, krajowych i globalnych. Misją WNoZiGP jest rozwijanie działalności naukowo-badawczej, prowadzącej do uzyskania wiodącej pozycji wśród krajowych ośrodków geograficznych, połączone z kształceniem studentów na wysokim poziomie oraz upowszechnianiem wiedzy. Jednym z głównych celów strategicznych jest zapewnienie najwyższej jakości kształcenia poprzez m.in. tworzenie oryginalnej oferty edukacyjnej, poprawę atrakcyjności studiów i ciągłe podnoszenie jakości kształcenia. WNoZiGP odpowiada za nadzór oraz organizację kształcenia na ocenianym kierunku studiów, zapewniając również wewnętrzny system jakości kształcenia. Koncepcja i cele kształcenia na obu stopniach studiów na kierunku geografia mieszczą się w obu dyscyplinach, do których jest on przyporządkowany, tj. nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Oddają też interdyscyplinarne oblicze geografii. Świadczy też o tym przypisanie efektów uczenia się: do dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscyplina nauki o Ziemi i środowisku oraz do dziedziny nauk społecznych, dyscyplina geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Dyscypliną wiodącą są nauki o Ziemi i środowisku.

Koncepcja i cele kształcenia są ściśle związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. W związku z tym badania naukowe prowadzone są w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku oraz w dyscyplinie geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej. Na szczególną uwagę zasługują badania w zakresie geomorfologii, gleboznawstwa, kartografii i geomatyki, czy osadnictwa. O wysokim poziomie badań naukowych świadczy przyznanie UMK statusu Uczelni Badawczej, który otworzył nowe możliwości przed studentami i pracownikami naukowymi poprzez granty badawcze realizowane w oparciu o projekt "Inicjatywa Doskonałości - Uniwersytet Badawczy". Jednak do tej pory studenci kierunku geografia nie złożyli żadnych wniosków o taki grant badawczy, w ramach którego mogliby realizować chociażby pracy dyplomowe.

Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Są także zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zgodne z oczekiwaniami studentów. Świadczy też o tym dobór przedmiotów umożliwiających rozwój pożądaných umiejętności i kompetencji na rynku pracy, w tym m.in. zajęcia wykorzystujące nowoczesną aparaturę pomiarowo-badawczą, narzędzia geoinformacyjne, ćwiczenia terenowe, czy praktyki zawodowe. O dobrym przygotowaniu studentów geografii świadczy też fakt, iż studenci po ukończeniu praktyk zawodowych często podpisują umowy o pracę w organizacjach, w których je odbywali.

Efekty uczenia się dla kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Uwzględniają one wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu geografii. Celem kształcenia na kierunku geografia na UMK jest przekazanie studentom wiedzy i podstawowych umiejętności praktycznych właściwych dla nowoczesnej geografii. Efekty uczenia się są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są one specyficzne dla obu stopni oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy kierunku geografia. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć uwzględniają kluczową dla geografii wiedzę i umiejętności. Pozwalają też na rozwijanie kompetencji społecznych, m.in. współdziałania i pracy w grupie. Są one zgodne z działalnością naukową uczelni w dyscyplinach nauki o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Wskazują też na interdyscyplinarny charakter geografii. Są one realistyczne i sformułowane w sposób zrozumiały oraz uwzględniają kompetencje badawcze oraz komunikowanie się w języku obcym. Rozwijają też kompetencje niezbędne w działalności naukowej, a także społecznej. Efekty uczenia dla obu stopni studiów są możliwe do osiągnięcia oraz pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Kształcenie nauczycieli na kierunku geografia na WNoZiGP zostało przed kilkoma laty zawieszone. Wynika to z jednej strony z uwarunkowań wewnętrznych, uniemożliwiających spełnienie nowego standardu kształcenia nauczycieli wynikającego z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U., 2019, poz. 1450), a z drugiej strony małej liczby studentów chcących kształcić się w zawodzie nauczyciela.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia i cele kształcenia się wpisują się w misję i strategię uczelni oraz są spójne z badaniami prowadzonymi na UMK. Badania te prowadzone są w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku oraz w dyscyplinie geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej. Odpowiadają też na zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, o czy świadczy sylwetka absolwenta. Efekty uczenia się zostały sformułowane w jasny sposób i są możliwe do osiągnięcia oraz weryfikowalne. Mieszczą się też w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, tj. nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Są zgodne z właściwymi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz ściśle związane z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek geografia jest przyporządkowany. Uwzględniają kompetencje niezbędne do pracy badawczej. Zostały też określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe realizowane na kierunku geografia są zgodne z efektami uczenia się, a także z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach: nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Dotyczą one przede wszystkim procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przyrodniczym, zagadnień związanych z zarządzaniem środowiskiem oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych, odnoszących się do różnych skali przestrzennych. Odpowiadają też obecnie stosowanej metodyce badań. Stosowane metody i techniki badań odpowiadają aktualnym standardom w tym zakresie. Są też zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w obu dyscyplinach przynależnych do geografii, ściśle powiązane z dorobkiem naukowym oraz z doświadczeniem naukowym pracowników WNoZiGP. Świadczy o tym chociażby uwzględnianie w procesie dydaktycznym problematyki i zagadnień dotyczących województwa kujawsko-pomorskiego. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla kierunku geografia. Odpowiadają też określonym dla tego kierunku efektom uczenia się. Zapewniają uzyskanie wszystkich założonych efektów uczenia się.

Obecna koncepcja kształcenia na kierunku geografia na UMK nie obejmuje kształcenia nauczycieli geografii, w związku z tym treści programowe nie muszą spełniać standardu określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U., 2019, poz. 1450).

Czas trwania studiów na kierunku geografia na obu stopniach zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się. Nakład pracy studenta oszacowano na podstawie godzin kontaktowych i jego pracy własnej. Co prawda łączna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów umożliwia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się, to jednak uwzględnianie jako godzin bezpośredniego kontaktu z nauczycielem znaczącej części oferowanych w semestrze godzin konsultacji zawyża, często znacznie, liczbę zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów (w dużej części przypadków jest to 5 - 10 godzin, ale np. dla zajęć geografia fizyczna Polski jest to 15 h konsultacji, praktyki zawodowe – 15 h, a dla zajęć meteorologia i klimatologia już 16 h). Nie jest możliwe, aby każdy student mógł korzystać z pełnej podanej liczby godzin konsultacji. Ponadto przy takiej liczbie godzin konsultacji miałyby one charakter zajęć uzupełniających. Dobrym przykładem jest punktacja ECTS dla zajęć geografia fizyczna Polski, gdzie do zajęć z udziałem nauczyciela akademickiego zaliczono aż 15 godz. konsultacji. Liczba godzin samych zajęć wynosi 60 godz. (30 godz. wykładu i 30 godz. ćwiczeń), ale dla tych zajęć przypisano aż 6 pkt. ECTS. Nawet zakładając maksymalny nakład pracy studenta (łącznie z pełnymi 15 h konsultacji), daje to w sumie 150 godz., co odpowiada 5 pkt. ECTS. Zatem liczba punktów ECTS uzyskiwanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem, jak i dla całych zajęć, nie jest poprawnie oszacowana. Rekomenduje się więc poprawne oszacowanie punktacji ECTS dla zajęć, urealnienie liczby godzin konsultacji z uwzględnieniem zachowania właściwych proporcji punktów ECTS godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów w stosunku do pracy własnej studenta. Na studiach I stopnia na I roku dominują zajęcia wprowadzające studenta w podstawowe zagadnienia nauk o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Pojawiają się też pierwsze przedmioty szczegółowe. Na II roku treści programowe rozwijają szczegółową wiedzę z zakresu kolejnych subdyscyplin geografii, w tym szczególnie z zakresu technologii GIS. Wprowadzane są też zajęcia rozszerzające wiedzę ogólną oraz zajęcia syntetyzujące wiedzę z poszczególnych działów geografii. Na III roku studenci nie tylko kontynuują zajęcia syntetyzujące, ale mogą też rozwijać indywidualne zainteresowania. Na II stopniu studiów program poszerza wiedzę, umiejętności i

kompetencje społeczne z zakresu geografii oraz kładzie nacisk na analizę i ocenę procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przyrodniczym, stosowanie zaawansowanych technik i narzędzi badawczych, przygotowując absolwenta do pracy badawczej i zawodowej. Tak więc sekwencja zajęć, a także dobór ich form oraz proporcje liczby godzin zajęć zapewniają osiągnięcie przez studenta.

Oba poziomy studiów charakteryzuje zróżnicowana forma zajęć. Są to głównie wykłady, ćwiczenia i konwersatoria. Formy poszczególnych zajęć umożliwiają realizację zakładanych efektów uczenia się. Studenci uczestniczą w szeregu ćwiczeń terenowych, weryfikujących zdobytą wiedzę podczas zajęć w salach. Rozwijają one zarówno wiedzę i umiejętności metodyczne, jak również wiedzę o charakterze regionalnym. Wyróżnia to geografię spośród innych dyscyplin i jest wręcz niezbędnym elementem kształcenia na kierunku geografia.

Program studiów na I stopniu daje możliwość wyboru 30% punktów ECTS, a na II stopniu 32,5% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie. Zajęcia do wyboru są sprofilowane pod kątem poszerzenia wiedzy z nauk geograficznych. Student może wybrać wykłady (np. Ekstremalne zdarzenia i katastrofy przyrodnicze), laboratoria (np. lub ćwiczenia (warsztaty). Ciekawą propozycją są warsztaty do wyboru, spośród których student może realizować jedną propozycję (np. Warsztaty geoekologiczne, Warsztaty geoturystyczne, Dokumentacje fotograficzne badań terenowych) lub warsztaty z kompetencji komunikacyjnych (np. Komunikacja perswazyjna, Warsztaty stylistyczne, Etykieta językowa, Emisja głosu, Język w kampaniach medialnych i marketingowych, Adjustacja tekstów). Studia na obu stopniach obejmują zajęcia ściśle związane są z prowadzoną na WNoZiGP działalnością naukową w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Są to zajęcia zarówno z zakresu nauk o Ziemi i środowisku (np. gleboznawstwo i geografia gleb, geomorfologia stosowana, meteorologia i klimatologia stosowana, zastosowanie geomatyki w geografii), jak i geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej (np. aplikacyjne kierunki badań geograficzno-ekonomicznych, geografia ludności i osadnictwa, współczesne przemiany społeczno-gospodarcze w Polsce). Plany zawierają zajęcia poświęcone kształceniu znajomości co najmniej jednego języka obcego na I stopniu na poziomie ogólnym, a na II stopniu – języka specjalistycznego. Liczba godzin zajęć z udziałem nauczyciela akademickiego przeznaczonych na kształcenie językowe na studiach I stopnia wynosi 120 godz., za które student otrzymuje 7 pkt. ECTS. Na studiach II stopnia jest to odpowiednio 30 godz. i 3 pkt. ECTS. Dodatkowo na studiach I stopnia student wybiera 1 przedmiot ogólnouniwersytecki w jęz. angielskim w wymiarze 30 godz. i 4 pkt. ECTS, a na II stopnia wykład ogólnouniwersytecki w języku angielskim w wymiarze 15h i 2 pkt. ECTS. Wymiar godzinowy jest zatem wystarczający dla osiągnięcia przez studentów zakładanego poziomu ESOKJ. Program studiów na obu stopniach kształcenia zawiera zajęcia z dziedziny nauk społecznych i nauk humanistycznych, co wynika z samej natury kierunku geografia. Spełnia on więc określone pod tym względem wymagania.

Na UMK na kierunku geografia techniki nauczania na odległość były prowadzone i rozwijane na długo przed pojawieniem się pandemii COVID-19. Zajęcia takie były prowadzone z wykorzystaniem platformy Moodle. Ich wymiar był zgodny z wymaganiami w tym zakresie, tzn. obejmował jedynie część zajęć. W związku z pojawieniem się zagrożenia epidemicznego obecnie wszystkie zajęcia odbywają się w systemie zdalnym. Obecnie, w okresie trwania pandemii, wszystkie zajęcia prowadzone są w sposób zdalny za pomocą platformy Moodle i MS Teams. Zajęcia prowadzone są w czasie rzeczywistym i asynchronicznie. Zdarzają się jednak zajęcia prowadzone asynchronicznie w pełnym wymiarze godzinowym (np. geologia). Zajęcia prowadzone w takiej formie nie dają możliwości studentom uzyskania informacji zwrotnej. Rekomenduje się więc wprowadzenie rozwiązań choćby w części niwelujących wady zajęć asynchronicznych.

UMK zapewnia wszystkim pracownikom i studentom bezpłatny dostęp do usługi Microsoft Office 365, co umożliwia pracę i naukę zdalną.

Metody kształcenia na kierunku geografia są różnorodne i obejmują standardowy zestaw, tj. objaśniająco-poglądowe, rozwiązywania problemów, samodzielnego dochodzenia do wiedzy,

praktyczne, waloryzacyjne, pomiary i obserwacje, czy też prezentacje. Uwzględniają także tradycyjne metody i formy kształcenia, takie jak wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, czy laboratoria. Ważnym elementem kształcenia na kierunku geografia są zajęcia terenowe. Pozwalają one zweryfikować wiedzę i umiejętności zdobyte przez studentów na wykładach i ćwiczeniach (zajęcia terenowe specjalnościowe, z geografii społeczno-ekonomicznej, terenowe środowiskowe). Zajęcia terenowe pozwalają również na uzyskanie wiedzy o wybranym regionie (ćwiczenia terenowe Polska Północna, czy też Polska Południowa) Zapewniają one osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Środki i narzędzia dydaktyczne są właściwie dobrane i uwzględniają najnowsze osiągnięcia w tym zakresie. Stymulują też studentów do pracy samodzielnej i oraz umożliwiają im aktywną rolę w procesie uczenia się. Z uwagi na pandemię zajęcia terenowe w zeszłym roku akademickim odbyły się w formie zdalnej. Brak wyjazdów terenowych był rekompensowany poprzez różnego typu filmy kręcone przez pracowników WNoZiGP i puszczane w ramach zajęć, referaty wygłaszane przez studentów, szczegółowe i wyczerpujące objaśnienia oraz dodatkowe konsultacje.

Zajęcia związane z działalnością naukową prowadzoną na WNoZiGP oraz umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Pozwalają uzyskać studentom niezbędną wiedzę i kompetencje w tym zakresie. Potwierdza to udział studentów w realizacji projektów badawczych, konferencjach i publikacjach naukowych. Sprzyjają temu też metody dydaktyczne służące rozwijaniu umiejętności w badawczych studentów. Należą do nich m.in.: metoda projektów, burza mózgów, panele dyskusyjne, analizy studiów przypadku, udział w doświadczeniach i eksperymentach w ramach grantach badawczych, czy też udział w tworzeniu prac naukowych. Stosowane metody, w tym wzajemna komunikacja w grupie językowej, pozwala i sprzyja uzyskaniu kompetencji językowych na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz B2+ w przypadku studiów II stopnia.

Na WNoZiGP UMK indywidualizacja procesu kształcenia umożliwia dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów. Mogą z niej korzystać zarówno uzdolnieni studenci, prowadzący lub uczestniczący w projektach badawczych (m.in. mogą uzyskać indywidualny plan studiów), jak i studenci, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji osobistej czy wreszcie studenci z niepełnosprawnościami. Uzdolnieni studenci mogą otrzymać, w ramach indywidualnego planu studiów, opiekę naukowo-dydaktyczną. Z kolei dla studentów osiągających sukcesy sportowe przygotowany jest program kariera dwutorowa, w którym jego uczestnicy otrzymują indywidualną organizację studiów.

Formy pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami obejmują: przyznanie IOS, wsparcie w zakresie porad związanych z trybem studiów, pozyskiwaniem stypendiów, przydzieleniem asystentów, zapewnieniem niezbędnego sprzętu adaptacyjnego, zapewnieniem transportu dla studentów z niepełnosprawnością ruchową i niewidomych, przygotowywaniem materiałów w alternatywnych formach zapisu oraz pomocy kandydatom na studia podczas procesu rekrutacji. Wsparciem tym zajmuje się na UMK Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych. Głównym celem jego działalności jest dążenie do likwidacji barier uniemożliwiających studentom niepełnosprawnym udział w życiu społeczności akademickiej oraz wyrównać ich szanse z pozostałymi studentami.

W programie studiów I stopnia na kierunku geografia zawarto obligatoryjne odbycie przez studentów praktyki zawodowej w wymiarze 120 h (15 dni po 8 h) na studiach I stopnia i 40 h (5 dni po 8 h) na studiach II stopnia. Dodatkowo całkowity nakład pracy w ramach praktyk zawodowych obejmuje na studiach I stopnia dodatkowo 30 godz. na zebrania w sprawie praktyk, czas na załatwianie formalności związanych z przygotowaniem do praktyki, konsultacje z pełnomocnikiem, z samą firmą oraz przygotowanie formalne i merytoryczne do realizacji praktyk co daje w sumie 150 h i 6 pkt. ECTS, natomiast na studiach II stopnia na te działania przewidziano 10 godz., co daje w sumie 50 h i 2 pkt. ECTS. W obu przypadkach nakład pracy liczony punktami ECTS został poprawnie oszacowany. Program studiów przewiduje praktykę zawodową na studiach I stopnia na III roku, a na studiach II stopnia na II roku. Podsumowując treści programowe dla praktyk zawodowych, ich wymiar i liczba punktów ECTS

uzyskanych za nie (6 pkt. ECTS na I stopniu i 2 pkt. ECTS na II stopniu) oraz dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na WNoZiGP funkcjonuje 1 opiekun praktyk zawodowych, co biorąc pod uwagę liczbę studentów wystarcza do ich obsługi. Posiada on kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje umożliwiające prawidłową realizację praktyk zawodowych. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk oraz sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Miejsca odbywania praktyk korespondują z treściami kształcenia. Są to głównie urzędy administracji państwowej i samorządowej, instytucje samorządowe, czy dyrekcje obszarów chronionych. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu dydaktycznego. Umożliwiają też osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane na stronie internetowej zasady, regulamin, instrukcję postępowania, wzór dziennika praktyk zawodowych. Znajduje się tam imię i nazwisko osoby oraz kontakt do niej, odpowiadającej za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku geografia. WNoZiGP zapewnia miejsca praktyk dla studentów. Student może samodzielnie wskazać miejsce odbywania praktyki zawodowej. Wówczas opiekun praktyk sprawdza i weryfikuje w oparciu o formalnie przyjęte kryteria jakościowe program praktyki i założone efekty uczenia się. W przypadku spełnienia kryteriów jakościowych zatwierdza takie miejsce i kieruje studenta do miejsca jej odbycia. Całość procesu związanego z praktykami zawodowymi podlegają systematycznej ocenie, a jej wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu nie tylko programu realizacji praktyk, ale również programu studiów na kierunku geografia.

W przypadku kierunku geografia na UMK zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, od godz. 8.15 do godz. 18.40. Zajęcia trwają do 6-8 godzin lekcyjnych dziennie z uwzględnieniem przerw obiadowych. Harmonogram zajęć jest tak skonstruowany, że w większości przypadków daje możliwość w tygodniu 1 dnia bez zajęć, który studenci mogą wykorzystać na samodzielne uczenie się, korzystanie z biblioteki czy też na konsultacje z nauczycielami akademickimi. Rozplanowanie umożliwia efektywną naukę i dobre wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację zakładanych efektów uczenia się. Pozwala też na dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów na kierunku geografia jest spójny, różnorodny i oddaje interdyscyplinarny charakter geografii. Treści są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy oraz metodyki badań w zakresie nauk geograficznych. Pokrywają się też z prowadzoną działalnością badawczą na WNoZiGP. Program pozwala na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy oraz do prowadzenia badań naukowych. Formy zajęć są dostosowane do ich specyfiki oraz do efektów uczenia się. Uzyskana wiedza i umiejętności są następnie weryfikowane na ćwiczeniach terenowych. Metody kształcenia uwzględniają nowoczesne narzędzia i sposoby komunikacji. Z kolei praktyki zawodowe umożliwiają studentom zdobycie doświadczenia na rynku pracy oraz praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku studiów.

Określony w planie studiów czas ich trwania, sekwencja zajęć oraz nakład pracy mierzony ECTS zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Pozwalają też na elastyczne

kształtowanie ścieżki kształcenia oraz jej indywidualizację. W programie studiów na obu stopniach uwzględniono ćwiczenia terenowe i praktyki zawodowe, które są wręcz niezbędnym elementem kształcenia geografa. Zawiera też wymaganą liczbę zajęć związanych z prowadzoną na WNoZiGP działalnością naukową, zajęcia z języka obcego oraz odpowiednią liczbę zajęć z dziedziny nauk społecznych lub humanistycznych. Formy zajęć i metody kształcenia obejmują zarówno tradycyjne, jak i nowoczesne rozwiązania w tym zakresie. Pozwoliło to na stosunkowo bezproblemowe przejście na zdalny proces dydaktyczny w obecnym czasie pandemii COVID-19.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Umożliwia też dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Całość procesu dydaktycznego umożliwia realizację efektów uczenia się i zapewnia ich weryfikację.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji na I i II rok studiów są przyjmowane uchwałą Senatu UMK na rok przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczą przyjęcia. Tryb rekrutacji na studia regulują zasady rekrutacji. W procesie rekrutacji wykorzystywana jest Internetowa Rekrutacja Kandydatów (IRK) UMK, która w prosty i wygodny sposób pozwala wybrać kierunek studiów, wypełnić niezbędne dane oraz sprawdzić aktualny status postępowania. Postępowanie rekrutacyjne na studia na UMK przeprowadza Uczelniana Komisja Rekrutacyjna powoływana przez rektora. Samo postępowanie składa się z następujących etapów: 1) rejestracji kandydatów na studia za pomocą IRK; 2) postępowania kwalifikacyjnego; 3) ustalenia list osób zakwalifikowanych do przyjęcia na studia; 4) składania dokumentów przez osoby zakwalifikowane do przyjęcia na studia; 5) wpisania na listę studentów bądź wydania decyzji o nieprzyjęciu na studia. Generalnie przyjęcie na studia I stopnia odbywa się na podstawie ocen uzyskanych na świadectwie maturalnym z zastosowaniem odpowiednich przeliczników. Wymagania stawiane kandydatom przewidują wybór w procesie kwalifikacji jednego z 8 przedmiotów podanych w zasadach rekrutacji na kierunek geografia z zakresu programu szkoły średniej, z którego zadawał maturę. Są to przedmioty mające bezpośredni lub pośredni związek z geografią. Do wspomnianej grupy 8 przedmiotów oprócz geografii należą: matematyka, historia, chemia, fizyka, fizyka i astronomia, biologia oraz informatyka. Oprócz niego kandydat wskazuje również język obcy nowożytny (z części pisemnej egzaminu dojrzałości). Jeżeli kandydat na świadectwie dojrzałości ma odnotowany wynik z wymaganych przedmiotów zarówno na poziomie rozszerzonym, jak i podstawowym, to w postępowaniu kwalifikacyjnym uwzględniany jest wynik z poziomu, który po przemnożeniu przez odpowiedni przelicznik daje wyższą wartość. Z kolei na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci, którzy posiadają tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny dowolnego kierunku. Kandydaci

na te studia kwalifikowani są na podstawie konkursu ocen ze studiów. W postępowaniu kwalifikacyjnym bierze się pod uwagę średnią arytmetyczną wszystkich pozytywnych ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w ciągu całego okresu studiów, ocenę z egzaminu dyplomowego oraz ocenę z pracy dyplomowej. Natomiast w przypadku absolwentów studiów kończących się egzaminem dyplomowym oblicza się na podstawie średniej arytmetycznej wszystkich pozytywnych ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w ciągu całego okresu studiów oraz oceny z egzaminu dyplomowego. Z kolei kandydaci, którzy uzyskali dyplom ukończenia studiów za granicą kwalifikowani są na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej. Takie postępowanie narusza zasadę równości szans. W przypadku, gdy dyplom uzyskany w uczelni zagranicznej jest uznawany w Polsce lub został nostryfikowany, to w stosunku do kandydata, który posiada ten dyplom nie można stosować innych zasad rekrutacji niż do kandydata posiadającego dyplom uzyskany w Polsce. W związku z tym rekomenduje się ujednolicenie zasad rekrutacji. Należy stwierdzić, że warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne na studia I stopnia są przejrzyste i selektywne oraz zapewniają na dobór odpowiednich kandydatów umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się. Z kolei na warunki rekrutacji na studia II stopnia przyjmowany jest kandydat niezależnie od posiadanych kompetencji wstępnych. W efekcie zasady rekrutacji nie są selektywne i nie zapewniają doboru odpowiednich kandydatów. Rekomenduje się wprowadzenie selektywnych warunków rekrutacji zapewniających dobór odpowiednich kandydatów. Podsumowując należy stwierdzić, że zasady rekrutacji są bezstronne, jednak nie zapewniają kandydatom równych szans w podjęciu studiów na kierunku geografia. Inne zasady dotyczą absolwentów uczelni polskich, a inne uczelni zagranicznych.

WNoZiGP prowadzi także rekrutację z uwzględnieniem procedury potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. W omawianej procedurze biorą udział: dziekan wydziału, prodziekan ds. studenckich i kształcenia, wydziałowa komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się, konsultant powołany przez dziekana oraz Uniwersyteckie Centrum Edukacji Całozyciowej i Walidacji. Procedura ta umożliwia identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni (w tym zagranicznej) określa Regulamin Studiów UMK. Procedurę rozpoczyna wniosek złożony przez studenta do dziekana WNoZiGP. Dziekan może zaliczyć określone w planie studiów zajęcia na podstawie zajęć, które student odbył w innej uczelni, w tym zagranicznej, a warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Studentowi przypisuje się taką ocenę i liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w programie kształcenia na kierunku geografia. Omówiona procedura zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie geografii.

Procedurę dyplomowania określa Zarządzenie nr 126 Rektora UMK z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie nadania tytułu zawodowego w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Na jego podstawie na WNoZiGP dla kierunku geografia została opracowana procedura postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego oraz przebiegu egzaminu dyplomowego w formie kontaktowej i zdalnej. Zasady realizacji pracy dyplomowej obejmują przygotowanie pracy pisemnej. Na studiach I stopnia praca licencjacka powinna w zakresie celów i zakładanych efektów uczenia świadczyć o opanowaniu warsztatu pisania pracy naukowej, w szczególności formułowania hipotez i założeń badawczych, wskazywać na znajomość podstawowej literatury przedmiotu, umiejętność jej doboru i wykorzystania, a zwłaszcza umiejętność powoływania się na źródła, wskazywać na umiejętność analizy i syntezy

podstawowych problemów teoretycznych i praktycznych, rozwiązywać problem w oparciu o literaturę przedmiotu oraz zawierać w wykazie literatury przedmiotu pozycje bibliograficzne świadczące o dostatecznym poznaniu badanego tematu, przy czym zalecane jest również wykorzystanie literatury w językach obcych. Z kolei praca magisterska w zakresie celów i zakładanych efektów uczenia się powinna: wskazywać na zaawansowane opanowanie warsztatu pisania pracy naukowej, znajomość literatury przedmiotu, umiejętność jej doboru i wykorzystania oraz podjęcie krytycznej analizy i dyskusji w zakresie podjętego problemu badawczego, świadczyć o umiejętności stosowania metod badawczych, składać się z trzech części: teoretyczno-metodologicznej, empirycznej i syntetycznej, zawierać w wykazie literatury przedmiotu pozycje bibliograficzne świadczące o dostatecznym poznaniu badanego tematu, zarówno z polsko-, jak i obcojęzycznej literatury, zawierać logiczne, precyzyjne i jasne wywody prowadzone z wykorzystaniem terminologii właściwej dla realizowanej tematyki. Praca dyplomowa może mieć także formę artykułu naukowego opublikowanego w recenzowanym czasopiśmie naukowym znajdującym się w ministerialnym wykazie czasopism. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest, na prośbę studenta i za zgodą dziekana, napisanie pracy dyplomowej w języku obcym. Z przedstawionej dokumentacji nie wynika, że możliwości te są wykorzystywane. W większości przypadków problematyka pracy dyplomowej dotyczy regionu kujawsko-pomorskiego. Przeważają prace związane z dyscypliną nauk o Ziemi i środowisku, tj. 56% na I stopniu studiów i 55% na II stopniu. Prace dyplomowe spełniają wymogi stawiane tego typu opracowaniom, jednak ich jakość była zróżnicowana. Część prac charakteryzowała się dużym zaangażowaniem dyplomanta w realizację pracy, jak i oryginalnością podjętego tematu. Zdarzały się jednak prace wskazujące na brak wystarczającej opieki ze strony opiekuna pracy. Dotyczy to prac licencjackich (studia I stopnia). Podczas oceny prac dyplomowych stwierdzono z niektórych przypadkach znaczące rozbieżności ocen pracy (zawyżona ocena pracy przez promotora, co stawia pod znakiem zapytania rzetelność i porównywalność ocen prac dyplomowych), niewystarczającą literaturę, błędy edytorskie, czy też podczas egzaminu dyplomowego pytania zadane z zakresu pracy, a nie zgodnie z zaleceniami, z całości programu studiów. Także podczas egzaminów dyplomowych były przypadki zadawania wszystkich pytań związanych z problematyką pracy dyplomowej, choć zasady obowiązujące na WNoZiGP zalecają co innego. Generalnie należy stwierdzić, że same zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne oraz zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych dla całego toku studiów, jednak zdarzają się jednostkowe uchybienia. W związku z tym rekomenduje się wprowadzenie mechanizmów identyfikujących takie uchybienia oraz eliminujących je.

W przypadku weryfikacji postępów studenta i osiągania efektów, szczegółowe kryteria zaliczenia każdego zajęcia są podane w sylabusach. Metody weryfikacji efektów uczenia się są właściwe i skuteczne. Do oceny efektów uczenia się wykorzystywane są różnorodne narzędzia. Obejmują one różne formy wypowiedzi ustnej i pisemnej studentów, a także monitorowanie postępu ich pracy oraz sposoby realizacji zadań. Weryfikacja osiągania przez studentów efektów uczenia się polega na systematycznej ocenie różnych prac etapowych, w tym ćwiczeń, referatów, projektów, prezentacji, zadań w ramach ćwiczeń wykonywanych samodzielnie przez studentów, kolokwiów, testów, egzaminów, a także dzienników praktyk, czy stosowaniu Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Z kolei metodą weryfikacji przygotowania do prowadzenia działalności naukowej są zaliczenia końcowe i egzaminy oraz pozytywne oceny pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Informacja o wynikach podawana jest na bieżąco studentom przez osoby prowadzące zajęcia. Ci ostatni mają obowiązek przekazania szczegółowych informacji o formie kontroli efektów uczenia się i metodach oceny na pierwszych zajęciach ze studentami. W obecnym okresie pandemii bieżąca kontrola realizowana jest podobnie jak

w przypadku zajęć kontaktowych. W przypadku kolokwii, projektów i innych prac realizowanych na platformie Moodle studenci mogą od razu zapoznać się z wynikiem. Ocena efektów uczenia się uzyskiwanych na praktykach zawodowych odbywa się na podstawie dziennika praktyk oraz opinii o przebiegu praktyki wystawianej przez pracodawcę. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W obecnym okresie pandemii UMK weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych jest kompensowana przez filmy instruktażowe, dodatkowe objaśnienia i konsultacje. Weryfikacja samodzielności wykonywanych prac jest dokonywana podczas zajęć lub egzaminów ustnych. Prace etapowe (przede wszystkim różnego typu prace pisemne) oraz kolokwia i prace egzaminacyjne (głównie prace pisemne, zawierające pytania zamknięte oraz otwarte), umożliwiają prawidłową weryfikację efektów uczenia się. W przypadku dwóch egzaminów ustnych (tj. *hydrologia* oraz *kartografia i topografia*) nie dostarczono zestawu pytań egzaminacyjnych, w związku z czym nie można było zweryfikować efektów uczenia się. W jednym przypadku (*aplikacyjne kierunki badań geograficzno-ekonomicznych*) stwierdzono nieodpowiedni dobór formy weryfikacji efektów uczenia się (7 pytań jednokrotnego wyboru nie pozwala na właściwą weryfikację efektów uczenia się trzydziestogodzinnego wykładzie, tymi bardziej w formie zdalnej, w efekcie czego wszyscy studenci zdali na ocenę bdb). Rekomenduje się więc wprowadzenie mechanizmów poprawiających archiwizację prac etapowych (szczególnie w przypadku zaliczeń i egzaminów odbywających się w formie ustnej) oraz oceny poprawności formy zaliczenia/egzaminu pod kątem spełniania zakładanych efektów uczenia się w celu możliwości wyciągania wniosków służących doskonaleniu jakości kształcenia.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami metody i organizacja sprawdzania efektów uczenia się są dostosowane do ich potrzeb. Zapewniają one też bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji, a także wiarygodność i porównywalność ocen. Określają też zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz postępów w nauce.

Regulamin Studiów w UMK określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. W przeszłości dochodziło do sporadycznych zdarzeń związanych z oceną efektów uczenia się. Istniejące procedury umożliwiły ich rozwiązanie z obopólną satysfakcją.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są skuteczne i zapewniają ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają również sprawdzenie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej (np. poprzez realizację prac projektowych, w tym projektów grupowych, przygotowywanie prac z elementami badawczymi) oraz ocenę opanowania języka obcego na wymaganym poziomie poprzez końcowe egzaminy językowe na obu stopniach studiów. Na kierunku geografia student przygotowany jest do prowadzenia działalności naukowej poprzez: poznanie metodologii naukowej i podstaw warsztatu naukowego, zdobywanie umiejętności prowadzenia badań naukowych, przygotowanie poszczególnych etapów pracy dyplomowej i referatów seminaryjnych, udział w pracach badawczych prowadzonych przez pracowników wydziału oraz współautorstwo artykułów naukowych.

Dowodami na osiągnięcie przez studentów efekty uczenia się są również wyniki prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów, prac dyplomowych oraz dzienniki praktyk. Na kierunku geografia większość egzaminów odbywa się w sposób pisemny. Daje to możliwość studentom wglądu do prac, ewentualnego przedyskutowania wątpliwości, zmniejszenia subiektywizmu oceny, wyrównania szans

oraz pozwala porównać wyniki wszystkich uczestników egzaminu. Dowodzi tego analiza wylosowanych prac etapowych, w których nie stwierdzono większych uchybień w tym zakresie (z wyjątkiem omówionej powyżej w 1 przypadku niewłaściwej formy weryfikacji zakładanych efektów uczenia się). Z kolei analiza wylosowanych prac dyplomowych pozwala na wyciągnięcie wniosku, iż pozytywna ocena stanowi dowód na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się (mimo opisanego powyżej jednostkowego przypadku zawyżenia oceny przez promotora oraz w tym samym przypadku zadania wszystkich pytań na egzaminie dyplomowym z problematyki pracy dyplomowej, a nie z zakresu całych studiów). Podsumowując należy stwierdzić, iż generalnie rodzaj, forma oraz tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do studiów i efektów uczenia się obu dyscyplin, do których kierunku jest przypisany. Efekty uczenia się są dalej monitorowane poprzez prowadzenie analiz losów i pozycji absolwentów geografii na rynku pracy. Badanie Losów Absolwentów prowadzone jest przez biuro Karier UMK. Rejestracja do wzięcia udziału w badaniu odbywa się przez system USOS. Po określonym czasie do absolwentów, którzy zechcieli wziąć udział w takich badaniach, rozsyłana jest drogą elektroniczną prośba o wypełnienie ankiety. Żeby poprawić zwrotność ankiet, wśród osób, które biorą udział w badaniach rozlosowane są materiały pamiątkowe UMK. Losy absolwentów kierunku geografia z WNoZiGP są również monitorowane poprzez Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) szkół wyższych. Wyniki tych badań omawiane są na Radzie Dziekańskiej. Ukazują one, że około 50% absolwentów znajduje zatrudnienie w miejscach wykorzystujących kompetencje, wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie studiów geograficznych, ich zarobki nie przekraczają nawet połowy średniej wartości wynagrodzenia w regionie kujawsko-pomorskim, a bezrobocie absolwentów w pierwszym roku po dyplomie jest wyższe w stosunku do stopy bezrobocia w miejscu ich zamieszkania. Są to zapewne jedne z głównych przyczyn wpływających na niewielką liczbę kandydatów w ostatnich latach. Na spotkaniu pracodawców z zespołem oceniającym ci pierwsi podkreślali dobre przygotowanie do pracy absolwentów kierunku geografia. Kolejnym dowodem weryfikującym efekty uczenia się i potwierdzającym właściwe przygotowanie studentów do pracy badawczej jest współautorstwo studentów publikacji naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Proces rekrutacji na studia, weryfikacja osiąganych przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania są sformułowane w jasny sposób, który zapewnia osiągnięcie zakładanych celów. Są również, rzetelne i przejrzyste, jednak warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji na studia II stopnia nie do końca zapewniają równego traktowania kandydatów z uczelni zagranicznych w stosunku do uczelni krajowych, jak również odpowiedniego doboru kandydatów. Są też możliwe do zaadaptowania ich do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają otrzymywanie przez studentów informacji zwrotnej dotyczącej osiągnięcia efektów uczenia się. Skuteczność procedur poddawana jest okresowej weryfikacji oraz w uzasadnionych przypadkach ulepszone bądź dostosowywane do zmieniających się warunków zewnętrznych, co potwierdza obecna sytuacja związana z COVID-19. Zasady weryfikacji i oceny uwzględniają postępowanie w sytuacjach konfliktowych. Obejmują sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z

prawem. Zaistniałe nieliczne sytuacje konfliktowe były rozwiązywane z korzyścią dla jakości kształcenia na kierunku geografia.

Osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się potwierdzają prace etapowe, egzaminacyjne czy dzienniki praktyk zawodowych. Stwierdzone jednostkowe nieprawidłowości nie mają jednak większego wpływu na spełnienie kryterium 3. Z kolei na dobre przygotowanie do pracy naukowej, wskazują liczne publikacje współautorskie studentów kierunku geografia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku geografia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz reprezentują wiodące dla kierunku dyscypliny naukowe: nauki o Ziemi i środowisku (38) oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (18), w odpowiednich proporcjach. Zajęcia na omawianym kierunku prowadzą również osoby reprezentujące szerokie spektrum dziedzin i dyscyplin naukowych (łącznie 14 osób reprezentujących 9 dyscyplin (m.in. inżynieria lądowa, językoznawstwo, nauki socjologiczne, nauki ekonomiczne). Nauczyciele ci prowadzą zajęcia z zakresu geodezji i kartografii oraz spoza zakresu geografii, jak lektoraty, zajęcia kształtujące umiejętności miękkie (np. komunikacja perswazyjna) bądź poszerzające zakres wiedzy ogólnej (np. podstawy socjologii). Nauczyciele akademicki są aktywni naukowo, szczególnie pod względem publikacyjnym. Tylko w latach 2019-2020 pracownicy WNoZiGP byli autorami 25 prac, które ukazały się w prestiżowych (140 i więcej punktów wg listy MNiSW) czasopismach naukowych. Na wydziale realizowanych jest aktualnie kilkanaście różnego typu grantów, w tym 6 projektów badawczych NCN oraz 2 szeroko zakrojone międzynarodowe projekty dydaktyczne w ramach programu partnerstwa strategicznego ERASMUS+. Doświadczenie badawcze kadry odpowiada charakterowi prowadzonych zajęć oraz umożliwia nabycie przez studentów kompetencji badawczych. Potwierdzeniem tego faktu są liczne publikacje wspólne ze studentami. W latach 2014-2020 ukazało się kilkadziesiąt takich artykułów, w tym około 20 z IF.

Liczebność kadry i struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich na kierunku geografia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Studenci mają kontakt z dużą grupą pracowników o ugruntowanej pozycji naukowej (wśród pracowników WNoZiGP przeważają osoby z habilitacją), których dorobek jest zbliżony z charakterem i tematyką zajęć na omawianym kierunku. W kształcenie 75 studentów geografii na obu poziomach studiów zaangażowanych jest aż 55 nauczycieli akademickich; tak wysoki współczynnik dostępności kadry jest możliwy do osiągnięcia, ponieważ pracownicy WNoZiGP realizują zajęcia również na innych kierunkach studiów.

Nauczyciele akademicki posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne. Poszczególne kursy obsadzone są przez specjalistów, w przypadku przedmiotów spoza zakresu obu dyscyplin wiodących dla kierunku nauczyciele pozyskiwani są z innych jednostek UMK. Jak pokazały hospitacje (np. zajęcia paleopedologia), prowadzący są ekspertami w zakresie prowadzonych zajęć oraz wykorzystują w

dydaktyce materiały i wnioski z prowadzonych przez siebie badań. Pracownicy WNoZiGP są autorami kilku szeroko stosowanych podręczników akademickich. Prace nauczycieli akademickich na kierunku geografia są wskazane w sylabusach jako podstawowe materiały do zajęć (np. dla przedmiotów geografia ludności i osadnictwa, hydrologia z elementami gospodarki wodnej).

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Pracownicy WNoZiGP realizują na kierunku geografia jedynie część swojego pensum (najczęściej jest to kilka kursów o łącznym wymiarze kilkudziesięciu godzin), łącząc je z dydaktyką na innych kierunkach prowadzonych przez wydział. Taka struktura zajęć pozwala na efektywne zarządzanie obciążeniem dydaktycznym poszczególnych pracowników. Obciążenie godzinowe pracowników, dla których WNG jest pierwszym miejscem pracy, jest zgodne z wymaganiami.

W związku z koniecznością pełnego przejścia na nauczanie zdalne, kadra otrzymała wsparcie merytoryczne umożliwiające opanowanie nowych kompetencji. W ocenie pracowników, oprócz formalnych szkoleń bardzo duże znaczenie dla efektywnego opanowania nowej dla większości osób formy nauczania miała samopomoc w ramach wydziałowej społeczności, zorganizowana przez młodszych i bardziej obytych z narzędziami informatycznymi nauczycieli. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku geografia sprawnie operują na platformie MS Teams, aktywnie wchodząc w interakcje ze słuchaczami i efektywnie reagując na ich potrzeby. Realizacja zajęć zdalnych jest na bieżąco kontrolowana przez władze dziekańskie. Również studenci mogą na bieżąco zgłaszać swoje uwagi do zajęć zdalnych i innych aspektów funkcjonowania uczelni w czasie pandemii. Wnioski te są na bieżąco rozpatrywane.

Dobór prowadzących zajęcia jest transparentny i zgodny z potrzebami. O obsadzie zajęć decyduje dziekan na podstawie propozycji kierowników katedr ocenionych przez Komisję ds. Jakości Kształcenia. Decyzje o obsadzie nowych zajęć podejmowane są w analogiczny sposób. Zakres badawczy poszczególnych katedr obejmuje całe spektrum nauk geograficznych. Pracownicy obsadzający poszczególne zajęcia mają odpowiednie doświadczenie i dorobek w zakresie prowadzonych kursów. Studenci mogą oceniać pracę nauczycieli akademickich poprzez ankietę, standardową dla całego UMK dostępną w USOS po zakończeniu każdego semestru. Oceniani mają dostęp do wyników ankiety oraz komentarzy studentów. Inną formą oceny studenckiej są coroczne plebiscyty przeprowadzane przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego na najbardziej Wymagającego, Najsympatyczniejszego i Złotoustego wykładowcę. Opinie studentów są pod uwagę przy ocenie okresowej. Nauczyciele akademicy podlegają regularnym hospitacjom (dotyczy to również zajęć zdalnych).

Pracownicy WNoZiGP podlegają regularnej (nie rzadziej niż co 4 lata) ocenie okresowej, obejmującej działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Elementem oceny działalności naukowej są wyniki ankiet studenckich i hospitacji. Wyniki okresowych przeglądów kadry, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są przedmiotem refleksji wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia, który bierze je pod uwagę np. akceptując obsadę przedmiotów; w przypadku osób, których praca dydaktyczna jest nisko oceniana, pomocą w doskonaleniu są dodatkowe hospitacje.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację oraz sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi kadry. Osobami kreującymi właściwą politykę kadrową wydziału są kierownicy jednostek organizacyjnych oraz dziekan. Polityka kadrowa prowadzona na WNoZiGP, w tym na kierunku geografia, jest transparentna. Potrzeby w zakresie zatrudnienia nowych lub awansów dotychczasowych pracowników są opiniowane przez komisję konkursową, Rady Dyscyplin oraz Radę Dziekańską. Zatrudnienie odbywa się na podstawie otwartego konkursu zgodnie z odpowiednimi wymaganiami dotyczącymi zarówno dorobku naukowego, jak i kompetencji dydaktycznych. Wymaganie te określa kierownik właściwej katedry jako osoba najlepiej znająca realia i potrzeby jednostki. Ostateczną decyzję o zatrudnieniu lub przedłużeniu zatrudnienia oraz awansu podejmuje rektor UMK. W ostatnich latach w miejsce odchodzących na

emeryturę profesorów zatrudniono 4 asystentów, co jest elementem utrzymania odpowiedniej struktury kadry i dynamiki awansów naukowych. Cykl ten cechuje wysoka dynamika: w ostatnich latach pracownicy WNoZiGP uzyskali 12 stopni doktora habilitowanego, na wydziale odbyło się też 13 obron doktorskich. Na WNoZiGP funkcjonuje system wsparcia oraz motywowania kadry do samorozwoju naukowego, jak i do podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Za wybitne osiągnięcia naukowe, organizacyjne oraz dydaktyczne przyznawane są dodatki finansowe. Młodzi pracownicy (krócej, niż 7 lat po doktoracie) mają możliwość ubiegania się o dedykowane im granty ze środków UMK; środki te mogą służyć m.in. podnoszeniu kompetencji badawczych i dydaktycznych. Wszyscy pracownicy UMK mogą korzystać z szerokiej oferty szkoleń. W latach 2017-2019, w projekcie „Podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej UMK” w ramach Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 uczestniczyło 21 pracowników wydziału. W ramach dedykowanych, kilkudziesięciogodzinnych kursów, szkolili oni umiejętności dydaktyczne, językowe, informatyczne oraz z zakresu zarządzania informacją. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. W przeszłości odnotowano pojedyncze konflikty związane z oceną pracowniczą. Liczbę takich przypadków minimalizuje fakt ścisłego sformalizowania kryteriów tej oceny. Możliwe jest odwołanie się od jej wyników do komisji uczelnianej. Przy rektorze UMK działa pełnomocniczka ds. równego traktowania. W związku z trwającą pandemią uruchomiono pomoc psychologiczną dostępną dla wszystkich członków społeczności akademickiej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku geografia posiada aktualny i udokumentowany dorobek w dyscyplinach nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Dorobek ten umożliwia prawidłową realizację zajęć i pozwala na nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, jak również kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia umożliwiają ich prawidłową realizację. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich dla których WNoZiGP jest podstawowym miejscem pracy jest zgodne z wymaganiami. Nauczyciele akademicy są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja tych zajęć jest na bieżąco kontrolowane przez władze dziekańskie.

Dobór kadry jest transparentny i adekwatnych do potrzeb, uwzględnia dorobek naukowy oraz doświadczenie dydaktyczne nauczycieli. Osoby prowadzące zajęcia są regularnie oceniane przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz adekwatnie do potrzeb w tym zakresie, poddawane ocenie merytorycznej innych nauczycieli w ramach hospitacji. Przeprowadzane regularnie oceny okresowe nauczycieli akademickich obejmują ich aktywność naukową i dydaktyczną, uwzględniają również wyniki ocen studenckich oraz ewentualnych hospitacji. Wnioski z przeprowadzanych ocen studenckich i przeglądów kadry są wykorzystywane w procesie doskonalenia i rozwoju pracowników prowadzących zajęcia na kierunku geografia. Realizowana polityka kadrowa kształtowanie kadry zapewniającej prawidłową realizację zajęć, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich. Kadra kierunku geografia jest stymulowana i motywowana do wszechstronnego doskonalenia. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub

naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, uwzględnia też formy pomocy ewentualnym ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura wykorzystywana na potrzeby kształcenia na kierunku geografia jest zgodna z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i adekwatna do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej. Zasadnicza część kształcenia na kierunku geografia odbywa się w nowoczesnym budynku WNoZiGP, położonym w obrębie kampusu uniwersyteckiego. Na potrzeby zajęć terenowych oraz realizacji prac dyplomowych wykorzystywane są własne stacje terenowe wydziału: Obserwatorium Meteorologicznym w Toruniu, Stacja Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Koniczynie, a także Stacja Polarna UMK na Spitsbergenie. Na potrzeby kształcenia na kierunku geografia wykorzystywane są 3 duże aule (największa na 130 miejsc), 3 pracownie komputerowe, 12 sal audytoryjno-seminaryjnych oraz 20 pracowni specjalistycznych i laboratoryjnych. Wyposażenie techniczne pomieszczeń umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć zdalnych. Liczba stanowisk w pracowniach komputerowych i laboratoriach odpowiada liczebności grup, zapewniając możliwość samodzielnej pracy studentów. Lokalizacja, wyposażenie i godziny otwarcia biblioteki umożliwiają komfortowe korzystanie z jej zasobów papierowych i cyfrowych. Studenci geografii korzystają z Biblioteki Uniwersyteckiej UMK, której budynek mieści się 200 m od wydziału. Biblioteka ta oferuje 460 miejsc dla czytelników, wyposażona jest w 41 komputerów stacjonarnych z dostępem do Internetu. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna oraz zasady korzystania z niej określone w indywidualnych dla każdego obiektu regulaminach są zgodne z przepisami BHP. W całym budynku wydziału studenci mają dostęp do sieci bezprzewodowej. Studenci mogą korzystać z pracowni w Laboratorium Analiz środowiskowych, z przyrządów pomiarowych Obserwatorium Meteorologicznych, z zasobów zbiorów kartograficznych oraz z oprogramowania specjalistycznego w pracowniach komputerowych lub udostępnionych w postaci zdalnego pulpitu poza godzinami zajęć. Korzystanie z przyrządów pomiarowych i aparatury analitycznej odbywa się pod opieką nauczycieli akademickich lub pracowników inżynierijno-technicznych. Kompleks budynków UMK, którego część stanowią budynek WNoZiGP oraz Biblioteka Główna UMK, jest dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. W 2019 kompleks ten przeszedł audyt architektoniczny, a wynikające z niego zalecenia są systematycznie wdrażane. Udogodnienia obejmują dedykowane miejsca parkingowe, podjazdy, windy oraz dostosowane toalety. Biblioteka Główna UMK wyposażona jest w urządzenia dostosowane dla osób z ograniczeniami widzenia (powiększalniki tekstu, drukarka brajlowska). Infrastruktura WNoZiGP umożliwia efektywne prowadzenie zajęć w trybie zdalnym. Studenci i pracownicy mają dostęp do oprogramowania umożliwiającego spotkania w czasie rzeczywistym oraz

wymianę materiałów. Podczas pandemii wprowadzono rozwiązania techniczne pozwalające studentom na zdalne korzystanie z danych i oprogramowania zainstalowanego na komputerach w pracowniach wydziałowych.

Studenci kierunku geografia korzystają z bogato wyposażonej Biblioteki Głównej UMK. Jej zbiory obejmują ponad 2,6 mln woluminów oraz dostęp do ponad 400 tys. e-książek i 27 tys. elektronicznych wersji czasopism. Zbiory geograficzne to ok. 22 tys. woluminów książek i podobna liczba materiałów kartograficznych. Zasoby te są zgodne z potrzebami omawianego kierunku, umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz pozwalają studentom na prowadzenie własnych badań. Zasoby biblioteczne obejmują tytuły zalecane w sylabusach, w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Dostępne elektronicznie bazy pełnotekstowe czasopism obejmują najważniejsze światowe z zakresu geografii i dyscyplin pokrewnych. Zasoby biblioteczne są dostępne dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz ograniczeniami widzenia. Studentom kierunku geografia udostępniane są również wydziałowe zbiory kartograficzne. Licząca ponad 30 tys. jednostek kolekcja map, atlasów i planów jest w dużej części dostępna w formie cyfrowej. Wobec uruchomienia nauczania zdalnego nauczyciele akademicy wykorzystują i udostępniają studentom materiały dydaktyczne w formie cyfrowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne laboratoriów, środki i pomoce dydaktyczne podlegają regularnym przeglądom. Przeglądy te obejmują ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności i aktualności zasobów. Oceniane jest też dostosowanie infrastruktury do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Zarówno nauczyciele akademicy jak i studenci uczestniczą w procesie przeglądów infrastruktury zgłaszając swoje uwagi dotyczące wyposażenia i jego stanu. Wszelkie awarie usuwane są na bieżąco.

Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są uwzględniane w procesie doskonalenia infrastruktury oraz zasobów badawczych i dydaktycznych. Przykładem takiego działania jest utworzenie w 2019 r. kolejnej pracowni komputerowej. Wychodząc naprzeciw potrzebom sygnalizowanym przez studentów zorganizowano dla nich strefę relaksu, umożliwiającą bardziej komfortowe spędzanie czasu między zajęciami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej. Umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne i adekwatne do potrzeb prowadzenia działalności naukowej. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć na miejscu i

zdalnie. Liczba, rozmiary i układ pomieszczeń oraz ich wyposażenie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Lokalizacja biblioteki oraz sposób jej urządzenia i udostępnienia użytkownikom zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Sposób udostępniania infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej jest zgodny z przepisami BHP. Studenci mają dostęp do sieci bezprzewodowej, a w celu wykonywania prac badawczych oraz innych aktywności związanych z życiem akademickim mają dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów i ich wyposażenia poza godzinami zajęć. Budynki, w których realizowane jest kształcenie na kierunku geografia, w tym biblioteka, część pomieszczeń dydaktycznych i zaplecze sanitarne, są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przede wszystkim w zakresie zniesienia barier dla osób z ograniczoną mobilnością. Nauczanie zdalne odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są aktualne i dostosowane tematycznie do potrzeb, umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie bądź prowadzenie działalności naukowej oraz prawidłową realizację zajęć. Biblioteka dysponuje tytułami zalecanymi w sylabusach w liczbie egzemplarzy odpowiadającej potrzebom procesu nauczania i uczenia się oraz liczbie studentów. Zasoby biblioteczne obejmują zbiory tradycyjne oraz dostępne cyfrowo, w tym wszystkie zasadnicze bazy światowych zasobów informacji naukowej. Zasoby biblioteczne są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, przede wszystkim pod kątem zapewnienia dostępu do biblioteki dla osób z ograniczeniami mobilności. W przypadku zajęć zdalnych prowadzący zajęcia zapewniają studentom materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej.

Infrastruktura wykorzystywana na potrzeby kształcenia na kierunku geografia podlega okresowym przeglądom. Obejmują one ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności i aktualności zasobów dydaktycznych, naukowych, bibliotecznych oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń, w tym ich dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz potrzeb osób z niepełnosprawnością. Osoby prowadzące zajęcia oraz studenci mają uczestniczą w procesie przeglądów infrastruktury. Stwierdzone usterki są na bieżąco usuwane, a zauważone braki, w tym te zgłoszone przez studentów, są brane pod uwagę przy planowaniu i realizowaniu inwestycji doskonalących infrastrukturę badawczą, biblioteczną i dydaktyczną.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium.

Uniwersytet na kierunku geografia prowadzi stałą i aktywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym o zasięgu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Otoczenie społeczno-

gospodarcze reprezentują przedstawiciele między innymi następujących firm: SmallGIS, Esri Polska Spółka z o.o.; Leica Geosystems Spółka z o.o.; Przedsiębiorstwo Uzdrowisko Ciechocinek S.A w Ciechocinku; Brodnicki Park Kraoobrazowy z siedzibą w Gaj-Grzmięcej; Zespół Parków Krajobrazowych Nadwiślańskiego i Chełmińskiego z siedzibą w Świeciu; Gmina Miasta Toruń; Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie; Wojewódzki Szpital Zespolony im. L.Rydygiera w Toruniu i wiele innych firm oraz instytucji.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest aktualizowana i ma charakter instytucjonalny i indywidualny. WNoZiGP na kierunku geografia systematycznie rozwija dobre relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez współpracę z ośrodkami naukowymi, przemysłowymi i samorządowymi.

WNOZIGP Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, w ramach kierunku geografia realizuje potrzeby rynku pracy, oczekiwania środowiska gospodarczego, instytucji samorządowych i organizacji tworzących infrastrukturę społeczną regionu, od szeregu lat współpracując na wielu płaszczyznach z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. WNoZiGP podpisał liczne porozumienia o współpracy z różnymi instytucjami, firmami i szkołami dotyczące wymiany wzajemnych doświadczeń w obszarze prowadzonych badań naukowych, dopasowując efekty uczenia się do oczekiwań gospodarki, tworzenia nowych miejsc pracy oraz realizacji programów stażowych. Dzięki współpracy pomiędzy kierunkiem geografia i otoczeniem społeczno- gospodarczym, a także dzięki wspólnie prowadzonym badaniom naukowym (przy znacznym współudziale studentów WNoZiGP i kierunku geografia), powstała nowa formuła współpracy, jaką jest partnerstwo programowe.

WNoZiGP uaktywnił współpracę z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi, instytucjami badawczymi, środowiskami gospodarczymi i przemysłem, gdzie także między innymi studenci tego kierunku odbywali licznie praktyki zawodowe.

Na wydziale stale doskonalone są warunki, metody i treści kształcenia dla studentów ocenianego kierunku. Działania te mają na celu przygotowanie przyszłej kadry specjalistów w obszarach szczególnie ważnych dla rozwoju gospodarki regionu i kraju. Pracownicy WNoZiGP uczestniczą w działaniach związanych z realizacją kolejnych edycji projektu MNISW „Inkubator innowacyjności+” współfinansowanego z EFS a realizowanego przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Celem projektu jest wsparcie pracowników naukowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i WNoZiGP w promowaniu i komercjalizacji wyników badań. Pracownicy naukowcy WNoZiGP uczestniczyli w szkoleniach dotyczących wdrażania innowacji przygotowując wiele ofert dla biznesu, które zostały zamieszczone w Akademickiej Bazie Innowacji. Ponadto pracownicy naukowcy uczestniczyli w spotkaniach NAUKA-BIZNES w formule B2B, gdzie omawiano możliwości współpracy WNoZiGP z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładem tego typu działań było zorganizowanie w kwietniu 2018 r. w zbliżonej formule do Inkubatora Przedsiębiorczości spotkania przedstawicieli OSG z pracownikami WNoZiGP p.n. „Geomeeting”. WNoZiGP systematycznie prezentuje oferty dedykowane dla otoczenia społeczno-gospodarczego w trakcie corocznie organizowanych Forach Przedsiębiorczości. Ponadto pracownicy WNoZiGP biorą udział w pracach na rzecz rozwoju miasta i regionu we współpracy z samorządem lokalnym, czego przykładem jest uczestnictwo między innymi w Społeczno-Gospodarczej Radzie ds. Modernizacji Regionu, dzięki aktywnej współpracy nad Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 oraz po roku 2020. WNoZiGP współpracuje z instytucjami prowadzącymi badania w zakresie ochrony środowiska, np. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (np. wspólne badania w wydzielonej Stacji ZMŚP w Koniczynie), Państwowym Instytutem Geologicznym oraz geologiem wojewódzkim i powiatowym, Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych. Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskim Biurem Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku i wieloma innymi. W instytucjach tych studenci odbywają praktyki zawodowe.

Wzorcowo układa się współpraca z Urzędem Miasta Torunia, gdzie pełnią ważne role jako pracownicy WNoZiGP jako eksperci aktualizacji współpracujący ściśle z wydziałem Strategii Rozwoju Miasta Torunia. WNoZiGP, zgodne z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego przygotowuje absolwentów geografii do podjęcia pracy w zawodzie dzięki włączaniu przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, nie tylko w proces modernizacji istniejących czy tworzenia nowych kierunków studiów, lecz również w sam proces kształcenia. Przykładem wspólnych działań prac projektowych, w których uczestniczyło 49 studentów geografii które realizowane były przy współudziale przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Praktycy z otoczenia społeczno-gospodarczego reprezentowali różne sfery życia społeczno-gospodarczego, prowadzili działalność gospodarczą, społeczną, administracyjną w zakresie zbieżnym z kierunkami objętymi wsparciem z projektu. Studenci mieli możliwość odbycia wizyt studyjnych w firmach i spotkania z praktykami biznesu. W efekcie studenci uzyskali wiedzę nie tylko teoretyczną, ale także praktyczną oraz kompetencje wymagane na rynku pracy. Włączenie w cykl kształcenia praktyków danej dziedziny było możliwe dzięki realizacji projektu pn. „Geokompetencje - człowiek, środowisko, gospodarka”, mające na celu rozwój w ramach Programu Operacyjnego Edukacja Wiedza Rozwój współfinansowanego z EFS w latach 2016-2018.

Innym przykładem było włączenie w cykl kształcenia dla całego Wydziału i kierunku geografia specjalistów z m.in. Departamentu Planowania Strategicznego i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, Brodnickiego Parku Krajobrazowego. Studenci w ramach zajęć mogli nabyć wiedzę bezpośrednio od specjalistów zajmujących się daną dziedziną. Kolejną płaszczyzną współpracy były działania związane z popularyzacją wiedzy geograficznej w szkołach. WNoZiGP podpisał liczne umowy ze szkołami, m.in. w zakresie realizacji dydaktyki. Ponadto na WNoZiGP organizowane są cykliczne spotkania z przedstawicielami wybranych instytucji, w których odbywane są praktyki zawodowe. Podczas tych seminariów następuje wymiana doświadczeń i wrażeń z zakończonych praktyk pomiędzy studentami, a potencjalnymi pracodawcami, mając na celu zadania doradcze, usługowe i administracyjne z zakresie: efektywnego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego Uniwersytetu, aktywizowania społeczności akademickiej i absolwentów Uniwersytetu do podejmowania działalności gospodarczej, przygotowywania opinii, ekspertyz i prowadzenie prac badawczych na rzecz rozwoju nauki i gospodarki, prowadzenia rejestru technologii o potencjale komercyjnym tworzonych na Uniwersytecie, prowadzenia rejestru badań o potencjale komercyjnym tworzonych na Uniwersytecie, prowadzenie rejestru zgłoszeń patentowych, w tym zgłoszeń o udzielenie prawa ochronnego lub prawa z rejestracji oraz udzielonych patentów, prawa ochronnych i praw z rejestracji, oraz wielu innych działań. Działania te odbywały się w ścisłej współpracy nauka-biznes poprzez udział instytucji wewnętrznych i zewnętrznych: Sejmiku Gospodarczego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Rady ds. Innowacji i Wdrożeń UMK, Komisji ds. Ochrony Własności Intelektualnej UMK oraz Urzędu Miasta Torunia. Monitoring losów absolwentów jest jednym z elementów zapewnienia jakości nauczania uczelni. Głównym celem badań jest poznanie aktualnej sytuacji absolwentów na zmieniającym się rynku pracy a także przebiegu ich kariery zawodowej od momentu ukończenia studiów. Jednym z innych ważnych celów badań rynku pracodawców jest poznanie ich zapotrzebowania, oczekiwań i opinii dotyczących absolwentów jako potencjalnych pracowników.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie.

Zakres i rodzaj współpracy WNoZiGP z otoczeniem społeczno- gospodarczym, a w szczególności liczba partnerów zewnętrznych, związanych z kierunkiem geografia są zgodne z dyscypliną, do której kierunek został przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia. Kontakt wydziału z pracodawcami zaowocował w bezproblemowym pozyskiwaniu miejsc odbywania praktyk i staży studenckich. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy takie, jak: organizacja praktyk, staży studenckich, wizyt studyjnych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć lub weryfikacji efektów uczenia się, analizy potrzeb rynku pracy i badań losów absolwentów kierunku adekwatnych do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, wspólnych projektów badawczych i konferencji oraz realizacji prac wdrożeniowych, prac etapowych i dyplomowych na potrzeby interesariuszy zewnętrznych. Organizacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prawidłowo realizowana i skuteczna oraz ma realny wpływ na kształtowanie programu studiów i efektów uczenia się na wizytowanym kierunku. Współpraca z pracodawcami przedstawicielami firm reprezentującymi środowisko lokalne i ponadlokalne wzbogaca treści kształcenia. Dzięki wspólnym działaniom oraz zastosowanym narzędziom oceny pracodawcy zatrudniają absolwentów o właściwym przygotowaniu zawodowym absolwentów. Wyniki badań dzięki ich wnikliwym analizom gwarantują poprawność doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia.

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Wielotorowe umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest kluczowym elementem budowania rozpoznawalności UMK w światowej nauce, a działania prowadzone na WNoZiGP ściśle wpisują się w tę strategię. Zarówno nauczyciele jak i studenci mają wiele zróżnicowanych możliwości rozwoju międzynarodowego. WNoZiGP współpracuje w ramach bilateralnych umów z kilkoma ośrodkami z Europy Centralnej i Wschodniej (Uniwersytet w Nitrze, Klużu, Pińsku), dynamicznie rozwija się również współpraca z ośrodkami uniwersyteckimi w Azji (Chiny, Tajwan). W trakcie przygotowania są kolejne umowy o współpracy, wydział regularnie odwiedzają naukowcy z krajów na całym świecie. Duża część tych wizyt wynika z bardzo dużego zaangażowania WNoZiGP w realizację programu Erasmus +. W latach 2017-2020 realizowano 92 umowy z uczelniami w krajach programu i 19 umów z krajami partnerskimi. W stosunku do możliwości, udział studentów kierunku geografia w wymianie Erasmus jest na bardzo niskim poziomie; w ramach programu Erasmus + na studia za granicę wyjechało w ostatnich latach 2 studentów geografii (po 1 osobie w latach 2017/18 i 2018/19, na Politechnikę w Koszycach i Uniwersytet w Sienie). Liczba ta jest dysproporcjonalna do możliwości oraz do 36 wyjazdów nauczycieli akademickich w ramach tego samego programu. Możliwości udziału w programie Erasmus+

są szeroko komunikowane studentom (media społecznościowe, strona internetowa wydziału, spotkania dla zainteresowanych).

Studenci kierunku geografia korzystają z możliwości umiędzynarodowienia we własnej uczelni. Uniwersytecka oferta kursów do wyboru obejmuje zajęcia prowadzone w języku angielskim – w ofercie WNoZiGP jest 21 takich kursów. Grupy łączą studentów zagranicznych i studentów polskich, co sprzyja wymianie międzykulturowej oraz poszerzaniu kompetencji językowych. W latach 2017-20 dla studentów kierunku geografia kilkadziesiąt wykładów wygłosiło 13 nauczycieli akademickich z zagranicy, odwiedzających WNoZiGP w ramach programu Erasmus+. Liczba studentów z zagranicy studiujących na WNoZiGP systematycznie rośnie i jest znacznie wyższa od liczby studentów wyjeżdżających (np. w roku akademickim 2019/20 było to 45 osób). Najnowszą inicjatywą o charakterze naukowo-dydaktycznym jest wejście UMK do strategicznego konsorcjum „Młodych Uniwersytetów dla Europy Przyszłości – YUFE”. Konsorcjum to umożliwia współpracę naukową oraz uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych organizowanych przez osiem europejskich uniwersytetów.

Okresowa ocena skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów przeprowadzana jest przez władze dziekańskie oraz zespół ds. jakości kształcenia. W ostatnich latach liczba kontaktów międzynarodowych została znacząco zwiększona; na przykład liczba umów w ramach Erasmus+ w ostatnich czterech latach wzrosła czterokrotnie. Aktywność międzynarodowa stanowi ważny element oceny okresowej kadry i jest brana pod uwagę przy ocenie wszystkich aspektów aktywności pracownika; badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku geografia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Nauczyciele akademicy i studenci mają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności związanej z kształceniem na ocenianym kierunku. Stopień umiędzynarodowienia kształcenia podlega okresowej weryfikacji. Obejmuje ona ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a jej wyniki są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w procesie uczenia się przybiera zróżnicowane formy, które ułatwiają przyswajanie wiedzy i umiejętności przewidzianych efektami uczenia się. Ważną kwestią wsparcia dydaktyki na Uczelni są konsultacje oraz bezpośredni kontakt z nauczycielami. Konsultacje, podczas których można wyjaśnić niejasne zagadnienia z przerabianego materiału lub też nadrobić opuszczone zajęcia, są organizowane regularnie we wcześniej wyznaczonych przez nauczyciela terminach. Informacje o dyżurach nauczycieli akademickich można odnaleźć w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów (USOS), na stronie internetowej Wydziału oraz na drzwiach gabinetów. Istnieje również możliwość indywidualnego umówienia terminu spotkania z prowadzącym zajęcia lub też kontaktu za pośrednictwem poczty elektronicznej. Kontakt taki przebiega sprawnie, a studenci otrzymują odpowiedzi na zadane pytania.

Proces uczenia się z wykorzystaniem metod i technik prowadzenia zajęć na odległość (zdalnie) jest prawidłowo zorganizowany i zapewnia realizację efektów uczenia się. Uniwersytet do celów przeprowadzania zajęć wykorzystuje kilka narzędzi do prowadzenia zajęć w trybie synchronicznym. Studenci mają możliwość do użytku poza budynkiem Wydziału specjalistycznego oprogramowania oraz zasobów komputerowych Wydziału przez udostępnienie im licencji (zakupionej przez Wydział). Prowadzący służą pomocą studentom w przypadku wystąpienia problemów technicznych z wykorzystywanym oprogramowaniem podczas zajęć. Rozwiązania takie w pełni zaspokajają potrzeby studentów.

Uniwersytet wspiera swoich studentów w procesie samodzielnego wejścia na rynek pracy przez działalność Biura Karier i Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Studenci i absolwenci ocenianego kierunku mogą skorzystać z indywidualnych lub grupowych spotkań z doradcą zawodowym, podczas których mogą uzyskać informacje o sposobach szeroko rozumianego planowania ścieżki rozwoju zawodowego, wskazówki ułatwiające osiągnięcie celu zawodowego oraz informacje o obecnym rynku pracy dla geografów. Podczas takiego spotkania studenci mogą również skonsultować swoje dokumenty aplikacyjne oraz przejść próbną rozmowę rekrutacyjną (tzw. mock interview).

Biuro i Inkubator organizują również spotkania i prelekcje z potencjalnymi pracodawcami, podczas których studenci mogą zapoznać się z różnymi ofertami pracy oraz z wymaganiami stawianymi przez pracodawców dla ich przyszłych pracowników. Informacje o takich spotkaniach są publikowane na stronie internetowej Wydziału, wydziałowych mediach społecznościowych oraz są przekazywane za pomocą poczty elektronicznej dla studentów.

Kolejną propozycją podnoszącą kwalifikacje studentów geografii przygotowaną przez Biuro Karier są szkolenia z umiejętności miękkich oraz warsztaty *Dobry Start*, w trakcie których studenci doskonalą swoje kompetencje z zakresu: wystąpień publicznych, komunikacji, radzenia sobie ze stresem, asertywności, pracy zespołowej, działalności kreatywnej, organizacji pracy czy też zarządzaniem projektami. Biuro przeprowadza również szkolenia dla studentów w trakcie organizowanych na Uczelni konferencji - Kopernikańskiego Sympozjum Studentów Nauk Przyrodniczych.

Dział Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów prowadzi również dla studentów portal informacyjny na którym znajdują się informacje dotyczące wsparcia studentów w zakresie wchodzenia na rynek pracy oraz baza ofert pracy.

Prawidłowo zorganizowane wsparcie dla studentów w procesie uczenia się zachęca ich do działalności poza wykładami i ćwiczeniami. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe oraz pogłębiać wiedzę przez aktywne uczestnictwo w kołach naukowych działających na Wydziale, m. in.: Studenckie

Koło Naukowe Geografów, Studenckie Koło Naukowe Hydrologów, Studenckie Koło Naukowe Turystyki i Rekreacji *Nicolaus Copernicus Adventure Club* czy Studenckie Koło Naukowe *Kreatorzy Przestrzeni*. W trakcie prac w ruchu naukowym studenckie mają możliwość zgłębiania wiedzy, poznawania nowych umiejętności czy też wymiany swoich doświadczeń. Uczelnia wspiera aktywności studenckie w ramach prowadzonych przez nich kołach naukowych przez udostępnienie infrastruktury budynku do działalności naukowo-badawczej (koła posiadają swoją przestrzeń na terenie Wydziału oraz mogą korzystać ze sprzętu wydziałowego do swojej działalności) oraz dofinansowaniami. Dobra współpraca kół naukowych z władzami Wydziału i pracownikami naukowymi owocuje w postaci dużej liczby przedsięwzięć podejmowanych przez członków kół (np.: cyklicznie organizowane Kopernikańskie Sympozjum Studentów Nauk Przyrodniczych, stworzenie ścieżki geocachingowej *Śladami toruńskich geografów*, organizacja zajęć terenowych przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi czy też organizowanie wyjazdów do siedzib przyszłych pracodawców).

Kolejnym ważnym bodźcem do samorozwoju studentów jest bliska współpraca z pracownikami naukowymi nad prowadzonymi przez nich badaniami. Udział w pracach badawczych ułatwia studentom zdobywanie specjalistycznej wiedzy, utrwalanie wiadomości zdobyte podczas zajęć oraz pozwala na poznanie nowych, unikatowych umiejętności. Studenci zaangażowani w działalność badawczą swojego opiekuna naukowego bardzo często później zostają współautorami artykułów naukowych lub wyniki pracy badawczej stanowią materiał do napisania pracy dyplomowej.

Na Wydziale studenci mogą również skorzystać z szerokiej oferty wymiany międzynarodowej. Informację o możliwościach wzięcia udziału w wymianach można znaleźć na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Wydziału. Rekrutację do programów wymiany międzynarodowej oraz wsparciem wyjeżdżających studentów zajmuje się pełnomocnik dziekana ds. mobilności i Dział Współpracy Międzynarodowej Uczelni. Ważnym elementem promocji mobilności międzynarodowej studentów są spotkania z osobami powracającymi z wymiany organizowane przez Studenckie Koło Naukowe Geografów. Podczas takiego spotkania studenci mogą poznać doświadczenia i przeżycia z wymiany jednego ze swoich kolegów. Na Uczelni istnieje również możliwość odbycia części studiów na innej polskiej uczelni w ramach programu mobilności MOST.

Uniwersytet umożliwia studentom również rozwój nie tylko w obszarze naukowym, ale także sportowym, kulturalnym i artystycznym. Studenci utalentowani sportowo mogą rozwijać swoją karierę w ramach programu *Kariery dwutorowej student-sportowiec* prowadzonym na Uniwersytecie. Program ma na celu zapewnienie studentom najlepszych warunków dla kontynuowania i rozwijania kariery sportowej oraz nauki akademickiej. W ramach programu student może liczyć na elastyczne podejście do studiowania, ale przede wszystkim zapewnienie wsparcia w celu odpowiedniego zarządzania i planowania kariery sportowej harmonijnie łączonej z nauką uniwersytecką. Osoba biorąca udział może liczyć na przyznanie indywidualnego planu studiów lub indywidualnej organizacji studiów, urlopy sportowe (krótko i długoterminowe) czy też wydłużenie okresu studiowania. Wielu uczestników tego programu jest również beneficjentem ministerialnego programu Narodowej Reprezentacji Akademickiej. Oprócz aktywności fizycznej studenci mogą doskonalić swoje umiejętności w obszarach kulturalnym i artystycznym przez członkostwo w chórze akademickim Uniwersytetu Mikołaja Kopernika czy Akademickim Centrum Kultury i Sztuki *Od Nowa*. Działalność społeczną studenci mogą włączać się przez Fundację *Amicus* czy też toruński oddział Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Na uczelni działają również organizacje studenckie, tj.: Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Europejskie Forum Studentów AEGEE Toruń, AIESEC Toruń UMK czy Klub Maratoński Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Aktywne zaangażowanie

studentów w działalność organizacji i stowarzyszeń studenckich często przekłada się na sukcesy osiągane na arenie krajowej, jak i międzynarodowej.

Studenci uzyskujący wyróżniające się wyniki w nauce mają możliwość skorzystania z indywidualnego programu studiów (pod opieką pracownika naukowego) lub indywidualnego planu studiów określonych w Regulaminie Studiów obowiązującym na Uczelni. Na studentów z dobrymi wynikami i znacznymi osiągnięciami czekają również wsparcie finansowe w postaci stypendiów: rektora (za wyróżniające się wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe), stypendiów w ramach Miejskiego Programu Stypendialnego czy też ministra odpowiedzialnego za dział nauki i szkolnictwa wyższego.

Studenci ocenianego kierunku mają zapewnione wszechstronne wsparcie materialne ze strony Uczelni. Informacje o systemie wsparcia można odnaleźć na stronie internetowej Uniwersytetu. Studenci mogą również dowiedzieć się informacji o wsparciu materialnym u pracowników sekretariatu studenckiego w dziekanacie. Uczelnia oferuje wsparcie dla studentów w postaci: stypendiów (socjalnego, specjalnego dla osób niepełnosprawnych), zapomóg oraz zakwaterowania w domach studenckich. System wsparcia materialnego odpowiada potrzebom zainteresowanych.

Uczelnia prowadząca wizytowany kierunek zapewnia pomoc dla osób z niepełnosprawnościami. Pomoc, jaką mogą uzyskać studenci ze strony Zespołu ds. Studentów Niepełnosprawnych, to: modyfikacja zasad uczestnictwa w zajęciach (względem studentów bez niepełnosprawności), pomoc tłumacza języka migowego, stenotypisty, przygotowanie materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu, zmianie formy zaliczenia przedmiotu z pisemnej na ustną (lub odwrotnie) czy też przyznaniu studentowi indywidualnych zajęć dydaktycznych lub konsultacji (np.: lektoratu z języka migowego). Studentowi, którego charakter niepełnosprawności może powodować trudności w wywiązywaniu się z obowiązków akademickich, może zostać przydzielony asystenta. Podstawowym zadaniem asystenta jest wspieranie osoby z niepełnosprawnością w czynnościach związanych z kształceniem na Uczelni. Taka pomoc asystenta jest oferowana bezpłatnie. Dla studentów z dysfunkcjami narządu wzroku i słuchu Uniwersytet przygotował komputery wyposażone w oprogramowanie udźwiękawiające tekst, z których można skorzystać w Uniwersyteckim Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania oraz w Bibliotece Głównej. Studenci z dysfunkcjami narządu ruchu oraz studenci niewidomi mają prawo do bezpłatnego korzystania z transportu organizowanego przez Uczelnię. Transport taki zapewnia studentom przejazdy z miejsca zamieszkania na terenie Torunia na zajęcia dydaktyczne, do biblioteki lub obowiązkowe praktyki.

Uczelnia oferuje bezpłatne wsparcie w obszarze zdrowia psychicznego. Studenci mogą uzyskać pomoc psychologów oraz psychiatry po wcześniejszym umówieniu się przez telefon lub pocztą elektroniczną.

Wsparcie ze strony Uczelni otrzymują również studenci zagraniczni. Opiekę nad studentami-obcokrajowcami sprawuje na Uniwersytecie Dział Współpracy Międzynarodowej. Uczelnia organizuje również imprezę dedykowaną studentom przyjeżdżającym pod nazwą Tydzień Orientacyjny. Studenci w trakcie jej trwania mogą zapoznać się z podstawowymi informacjami na temat pobytu w Polsce, poznać kulturę i historię naszego kraju oraz zintegrować się ze studentami z innych krajów. Studenci zagraniczni mogą również liczyć na opiekę mentora oraz studentów działających w ESN Toruń. Uczelnia ma przygotowaną ofertę przedmiotów w języku angielskim oraz daje możliwość zdawania egzaminów końcowych w języku angielskim. Uniwersytet ma również w swojej ofercie kursy języka polskiego dla studentów zagranicznych. W sekretariacie studenckim dziekanatu jest zatrudniony pracownik, który

biegle posługuje się językiem angielskim i zapewniają obsługę administracyjną dla studentów z zagranicy.

Studenci na wydziale mają możliwość zgłaszania swoich wniosków, skarg i zauważonych nieprawidłowości bezpośrednio w formie ustnej lub pisemnej do władz Wydziału lub też swoich przedstawicieli w samorządzie studenckim. Zgłoszone sprawy są rozpatrywane na bieżąco przez prodziekana ds. studenckich. W sytuacjach, gdy student nie zgadza się z decyzją podjętą przez prodziekana, może on zwrócić się ponownie z wnioskiem do Rzecznika Akademickiego (Academic Ombudsman). Rola rzecznika jest pomaganie studentom, doktorantom oraz pracownikom w rozwiązywaniu konfliktów i dbanie, aby wszyscy członkowie społeczności akademickiej byli traktowani sprawiedliwie i uczciwie. Studenci widzą, że władze Wydziału reagują na zgłaszane im problemy i podejmują działania naprawcze.

Uczelnia zapewnia bezpieczeństwo i przeciwdziała sytuacjom dyskryminującym studentów. Na Uniwersytecie działa pełnomocnik ds. bezpieczeństwa studentów i doktorantów, którego zadaniem jest ciągły monitoring sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa studentów oraz reagowanie na zgłaszane przez studentów i pracowników Uniwersytetu zagrożenia dla bezpieczeństwa. Pełnomocnik również prowadzi działalność promocyjną, informacyjną i edukacyjną w zakresie zapewniania bezpieczeństwa studentów. Studenci mogą zapoznać się ze wskazówkami postępowania w sytuacjach zagrożenia podczas obowiązkowego szkolenia z zasad BHP i przeciwpożarowych. Dodatkowo przed przystąpieniem do pracy w pracowniach lub laboratoriach studenci przechodzą rozszerzone szkolenie BHP, na poszczególnych stanowiskach pracy oraz zapoznają się z przepisami znajdującymi się regulaminie pracowni. Na Wydziale podczas spotkań ze studentów z opiekunami lat poruszane są zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji, przemocy i wykluczeniu społecznemu. Omawiane są wtedy też zasady postępowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom. Szczególna uwaga w trakcie spotkania jest poświęcona problemom studentów cudzoziemców oraz studentów z niepełnosprawnością. Studenci mogą również skorzystać z bezpłatnych porad prawnych w Uniwersyteckiej Poradni Prawa w zakresie spraw studenckich oraz prawa rodzinnego, cywilnego i administracyjnego.

Uczelnia współpracuje z przedstawicielami samorządu studentów na różnych polach. Studenci biorą udział w konsultowaniu i opiniowaniu zmian programów studiów oraz rozwoju kierunku przez swoich przedstawicieli w różnych organach kolegialnych działających na Wydziale i Uczelni. Uwagi zgłaszane przez studentów są brane pod uwagę i poddawane pod dyskusję na posiedzeniach organów kolegialnych. Wnioski i opinie zgłaszane przez studentów do władz Wydziału doprowadziły do powstania na wydziale strefy odpoczynku dla studentów, gdzie można odprężyć się między zajęciami na wygodnych sofach i pufach lub też popracować przy stolikach korzystając jednocześnie z szybkiego łącza Wi-Fi. Samorząd, jak i koła naukowe, mogą liczyć na wsparcie finansowe organizowanych przez siebie projektów i przedsięwzięć z własnego funduszu podstawowego (tzw. fundusz repet) lub też z dofinansowań dziekańskich. Samorząd ma swoje pomieszczenie na terenie Wydziału.

Uczelnia prowadzi okresowy monitoring różnych form wsparcia studentów. Studenci mają możliwość oceny pracy kadry administracyjnej przez anonimowe ankiety. Przegląd systemów wsparcia jest również prowadzony przez osobiste spotkania prodziekana ds. studentów ze samymi zainteresowanymi - studentami poszczególnych lat studiów, studentami zrzeszonymi w kołach naukowych, przedstawicielami Wydziałowej Rady Samorządu Studentów. Zebrane i opracowane

wyniki są stanowią podstawę do wdrażania rozwiązań sprzyjających utworzeniu środowiska przyjaznego studiowaniu. Studenci mogą również zgłaszać swoje pomysły lub uwagi dotyczące zmian w formach wsparcia do swoich przedstawicieli w samorządzie studentów, którzy następnie przekazują je dla Władz Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci ocenianego kierunku mają zapewnione systematyczne i kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się ze strony Uczelni, co motywuje ich do samodzielnej pracy naukowej oraz osiągania wysokich wyników. Uczelnia aktywnie wspiera studentów w działalności badawczej oraz funkcjonowanie studenckiego ruchu naukowego. Studenci mają również szanse na rozwój w obszarach: sportowym, kulturalnym czy też artystycznym. Uniwersytet zapewnia odpowiednie wsparcie dla studentów ze szczególnymi potrzebami. Studenci mogą również liczyć na właściwą pomoc materialną. Uczelnia zapewnia kompleksowe działania w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz procedur antydyskryminacyjnych. Samorząd studentów ma zapewnione dobre warunki do działalności oraz angażuje swoich przedstawicieli w zmiany na ocenianym kierunku i w systemach wsparcia studentów. Na Wydziale sprawnie funkcjonuje system zgłaszania skarg i wniosków przez studentów. Uczelnia przeprowadza cykliczne przeglądy wsparcia studentów, które wpływają na zmiany w funkcjonowaniu ocenianego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Informacje o studiach na WNoZiGP Uniwersytetu Mikołaja Kopernika mają format zgodny z obowiązującymi na Uczelni wytycznymi. Treści podzielone są w czytelny sposób, odnoszą się do informacji o Wydziale, rekrutacji, studiach, działalności naukowej, spraw pracowniczych i jakości kształcenia. Strona główna witryny zawiera odnośniki do wielu stron podrzędnych, natomiast wyróżnione są cztery najważniejsze odnośniki, wyznaczające 4 główne grupy tematyczne: Wydział, Student, Kandydat, Nauka. Układ taki zapewnia łatwe dotarcie do poszukiwanych informacji zarówno studentom jak i pozostałym zainteresowanym. Na stronie Wydziału dostępne są informacje dotyczące oferty dydaktycznej obejmujące: opis prowadzonych kierunków studiów, charakterystykę sylwetek absolwentów poszczególnych kierunków, informacje na temat rekrutacji na studia, programy studiów, sylabusy przedmiotów, plan zajęć, oferta dodatkowych zajęć. W części dotyczącej jakości kształcenia zamieszczone są m.in. informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, informacje o badaniach jakościowych, współpracy z pracodawcami.

Pierwszy z tych odnośników przekierowuje na stronę internetową zawierającą odnośniki do stron prezentujących wydział, np. misję i strukturę i historię wydziału, władz dziekańskich, Dziekanatu, rad Dyscyplin, Rady Dziekańskiej, pracowników wydziału itp.

Odnośnik „Student” przekierowuje na stronę dedykowaną obecnym studentom wydziału. Można tu znaleźć informacje i elementy przydatne w trakcie studiowania - wzory dokumentów do pobrania, informacje o rejestracjach na zajęcia, konsultacjach, programy i plany studiów, plany zajęć, opis systemu jakości kształcenia, szczegóły odnośnie do ćwiczeń terenowych, procedury dyplomowania, praktyk zawodowych, stypendiów, mobilności krajowej i międzynarodowej oraz odnośnik do spisu dotychczasowych prac dyplomowych. Ta część strony zawiera też informacje dotyczące funkcjonowania Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego i kół naukowych.

Odnośnik „Kandydat” przekierowuje na stronę internetową zawierającą informacje przydatne dla uczniów szkół średnich - oferowanych kierunkach studiów i możliwościach zatrudnienia po ich ukończeniu, kompetencjach oczekiwanych od kandydatów, warunkach przyjęcia na studia i kryteriach kwalifikacji kandydatów, terminarzu procesu przyjęć na studia. Podstrona ta zawiera też ofertę Wydziału skierowaną do nauczycieli szkół średnich i podstawowych (informator z cyklem zajęć dydaktycznych) i główne informacje dotyczące imprez skierowanych do społeczności uczniowskiej - Wielkiego Testu Wiedzy Geograficznej (konkurs ogólnopolski promujący wiedzę geograficzną) oraz Repetytorium z geografii - warsztatów przygotowujących do matury z geografii.

Odnośnik „Nauka” przekierowuje na stronę internetową zawierającą informacje o realizowanych przez wydział projektach i grantach, aktualnie przeprowadzanych przewodach doktorskich, postępowaniach habilitacyjnych i awansowych, realizowanych projektach wdrożeniowych, organizowanych konferencjach, warsztatach i seminariach, potencjalnych źródłach finansowania projektów badawczych, współpracy z zagranicą. Najważniejsze informacje na stronie wydziałowej dostępne są także w wersji anglojęzycznej.

Pracodawcy i interesariusze poprzez stałą współpracę z przedstawicielami Biura Karier mają także wpływ na to jakie informacje trafiają do przyszłych pracowników, w tym również mają możliwość umieszczania ofert pracy. Studenci mają dostęp do informacji dotyczących funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK). Na poziomie ogólnouczelnianym student ma dostęp do strony zawierającej dane w zakresie budowaniu akademickiej kultury jakości oraz dobrych praktyk. Student może m.in. pozyskać informacje dotyczące działań doskonalących czy naprawczych rekomendowanych przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia. Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za treści umieszczane na stronach internetowych uczelni są zobowiązane do systematycznego uaktualniania informacji i reagowania na aktualne zapotrzebowanie odbiorców na informacje. Strona internetowa służy również do przekazywania informacji przez organizację studenckie i koła naukowe.

Informacje dotyczące spraw bieżących, sylabusów, planów zajęć, przyporządkowania do grup zajęciowych, aktualny status dostępne są dla studentów. System ten umożliwia kontakt elektroniczny z każdym studentem i wykorzystywany jest do przekazywania informacji bieżących, umieszczania ogłoszeń, materiałów oraz przekazywania informacji dotyczących indywidualnych postępów studenta. Informacje wywieszane są także w formie papierowej na tablicy ogłoszeń przed Dziekanatem i w gablotach na korytarzach Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacje o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach są dostępne publicznie na stronie internetowej WNoZiGP, w sposób gwarantujący w pełni publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej oraz zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu kształcenia dla szerokiego grona odbiorców, bez ograniczeń związanych z miejscem i czasem. Na stronie WNoZiGP znajdują się wszystkie niezbędne informacje niezbędne dla studentów jak i kandydatów na studia odnoszące się do: celu kształcenia, charakterystyki systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się, oraz zasad dyplomowania. Strona internetowa ponadto zawiera informacje dotyczące prowadzonych przedmiotów na danym kierunku studiów z podziałem na poszczególne semestry. Kandydaci na studia, studenci kierunku, jak również i wszystkie osoby zainteresowane, w tym przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych mają zagwarantowaną możliwość uzyskania wyczerpujących informacji o kierunku i programach studiów, jego ustawicznym doskonaleniu, procesie ewaluacji jakości kształcenia dzięki zamieszczaniu na stronie internetowej Uczelni i kierunku sprawozdań z działalności. Osoby zainteresowane studiowaniem na kierunku geografia dzięki informacjom zawartym na stronie internetowej mają możliwość uzyskania wiedzy o warunkach przyjęcia na studia, możliwości dalszego kształcenia, a także i o możliwościach zatrudniania absolwentów kierunku, a także i realizowanych przez kadrę projektów naukowo-badawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia na kierunku geografia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika sprawuje Prorektor ds. Kształcenia, natomiast na poziomie Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Dziekan (przy wsparciu Prodziekana ds. Kształcenia i Prodziekana ds. Studentów oraz współpracy z Radą Dziekańską, radami dyscyplin oraz Uczelnianą Radą ds. Jakości Kształcenia), Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia na kierunku geografia. Wymienione podmioty wchodzi w skład Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), który jest częścią Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy "Systemu Doskonałości Akademickiej" w UMK. Za sprawne działanie WSZJK odpowiedzialny jest Dziekan i działający w jego imieniu Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia, do zadań którego należy m.in.: współpraca z osobami odpowiedzialnymi za jakość kształcenia (np. pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia, prorektorem właściwym ds. kształcenia, uczelnianą radą ds. jakości kształcenia, wydziałową radą ds. jakości kształcenia, analitykiem oraz osobami reprezentującymi Uniwersyteckie Centrum Informatyczne przy realizacji działań ukierunkowanych na doskonalenie jakości), nadzór nad przepływem informacji w systemie jakości kształcenia (np. przygotowywanie, udostępnianie i publikowanie komunikatów i informacji dla pracowników uczestniczących w jego realizacji), wskazywanie i inicjowanie możliwości doskonalenia jakości, sporządzanie corocznego raportu o poziomie jakości kształcenia wraz z wnioskami i propozycjami działań podnoszących poziom

kształcenia. Raport ten jest przedstawiany na Radzie Dziekańskiej, a po przyjęciu przekazywany poprzez Samorząd Studencki do wiadomości studentów oraz upubliczniany na stronie internetowej. Dziekan powołuje także Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia, która po zakończeniu roku akademickiego dokonuje okresowych przeglądów programów studiów I i II stopnia kierunku geografia, oceny realizacji zakładanych efektów uczenia się oraz programu i planu studiów, oceny stanu zaplecza dydaktycznego, ewaluacji jakości kształcenia na podstawie zbiorczych wyników uzyskanych z ankiet studenckich, oceny hospitacji zajęć i rekomendacji działań podnoszących jakość kształcenia. Dla kierunku studiów geografia Dziekan corocznie powołuje Komisję ds. Jakości Kształcenia, która dokonuje przeglądu programów studiów, ocenia realizację zakładanych efektów uczenia, prowadzi działania ewaluacyjne kadry pod względem kwalifikacji i kompetencji dydaktycznych, dokonuje przeglądu i oceny opisów kart zajęć i grup zajęć pod względem ich zgodności z problematyką zajęć (także następstwa poruszanych treści, powtarzania treści w ramach różnych zajęć), a także prowadzi szereg innych ocen w ramach doskonalenia jakości kształcenia z wykorzystaniem różnych danych i wskaźników (np. nakładów pracy studenta, liczby punktów ECTS, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, tygodniowe rozkłady zajęć, danych z egzaminów i zaliczeń, prac i ocen dyplomowych, opinii absolwentów, opinii pracodawców). W zakresie kompetencji komisji pozostaje składanie propozycji modyfikacji efektów uczenia się, programów i planów studiów. Kompetencje osób odpowiedzialnych za kształcenie na kierunku geografia są jasno określone, a podstawy prawne funkcjonowania całego systemu zapewnienia jakości kształcenia na WNoZiGP stanowią przejrzyste podstawy prawne.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte i stosowane procedury wynikające z przyjętych uchwał Senatu i zarządzeń Rektora UMK. Funkcjonuje komisja ds. reformy studiów na kierunku geografia. Członkami tych komisji są specjaliści - nauczyciele akademicki, którzy prowadzą swoje działania w ścisłej konsultacji zarówno z gronem studentów i doktorantów, jak i interesariuszami zewnętrznymi. Powołana komisja przygotowuje projekt zmian dla kierunku zgodnie z obowiązującymi przepisami i przekazuje go Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia oraz Samorządowi Studenckiemu na Wydziale NoZiGP. Po wprowadzeniu koniecznych poprawek i uzupełnień komisja przekazuje projekt Dziekanowi, a ten przesyła projekt członkom Rady Dyscypliny Nauki o Ziemi i Środowisku oraz Rady Dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna. Dziekan na najbliższych Radach Dyscyplin przedkłada projekt uchwały opiniującej zmiany programowe na istniejącym kierunku lub też utworzenie nowego. Głosowanie jest poprzedzone dyskusją. W razie konieczności nanoszone są odpowiednie poprawki. Modyfikacja istniejących kierunków studiów odbywa się w oparciu o odpowiednią uchwałę Senatu UMK.

Podobnie, przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia są czytelne.

Uczelnia posiada zbiór procedur w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, które stosowane są zgodnie z ich opisem i przekładają się na redukcję ryzyk formalnych związanych z procesem kształcenia realizowanym w ramach kierunku geografia. Wykorzystywane są informacje z różnych źródeł: opinie nauczycieli akademickich, studentów i absolwentów (badania ankietowe), analiza losów absolwentów, rozmowy z pracodawcami, u których studenci odbywają praktyki zawodowe. Szczegółowej analizie podlegają informacje odnośnie: liczby godzin przedmiotów, efektów uczenia się i stopnia ich osiągania przez studentów, zgodności efektów uczenia się z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, treści kształcenia w ramach przedmiotów, liczebności godzin i punktów ECTS, form realizacji zajęć, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, miejsca przedmiotów w programie studiów, liczebności grup studentów, wprowadzania

oferty nowych przedmiotów, wyników oceny praktyk zawodowych i wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów.

W systematycznej ocenie programu studiów uwzględnia się wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się np. wyniki oceny osiąganych przez studentów efektów uczenia się poprzez różne formy egzaminów i zaliczeń, wyniki oceny prac etapowych i dyplomowych, wyniki hospitacji zajęć (w zakresie pożądanym dla doskonalenia programu studiów), wyniki analizy ankiet studenckich. Pomimo wykorzystania w systematycznej ocenie programu studiów i jego doskonaleniu wielu źródeł informacji i wskaźników nie dostrzeżono uchybień w zakresie oszacowania proporcji godzin kontaktowych i pracy własnej studenta, przypadków prowadzenia zajęć wyłącznie w trybie asynchronicznym (zamiast zajęć w trybie synchronicznym lub synchronicznym i asynchronicznym), drobnych niedomagań w przebiegu egzaminu dyplomowego (np. pytania w przewadze dotyczące tematyki pracy dyplomowej), czy w ocenie prac etapowych i właściwej ich archiwizacji. Rekomenduje się zatem doskonalenie funkcjonowania ogniwa systemu zapewnienia jakości kształcenia, którego wyrazem będzie skuteczna eliminacja wymienionych niedomagań.

Systematyczne oceny programu studiów prowadzone są z wykorzystaniem informacji od interesariuszy wewnętrznych (np. kadry prowadzącej kształcenie, studentów kierunku) i interesariuszy zewnętrznych (pracodawców, absolwentów, przedstawiciele biznesu, eksperci).

PKA jest jedynym podmiotem prowadzącym cykliczną zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na kierunku geografia, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Poprzednia ocena programowa na kierunku geografia prowadzoną przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim odbyła się w 2015 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. W raporcie poprzedzającym podjęcie wspomnianej uchwały, nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym i nie były diagnozowane problemy w odniesieniu do programu studiów i funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie doskonalenia programów studiów. W doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku brane są pod uwagę także inne wyniki - głównie okazjonalnych, zewnętrznych ocen (np. rankingi Perspektyw).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nadzór nad kierunkiem geografia jest zapewniony według jasno określonych kompetencji, podobnie jak wewnętrzny system zapewnienia jakości oparty jest o zasady określone w stosownych przepisach. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Oceny programu studiów, oparte o wyniki analizy danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych (w tym studentów) oraz interesariuszy zewnętrznych, przekładają się na doskonalenie jakości kształcenia. Uczelnia konsultuje swój program z interesariuszami zewnętrznymi, co umożliwia jej podejmowanie rzeczywistych działań doskonalących w ramach kierunku geografia. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W Uchwale Nr 321/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku geografia prowadzonym na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydano ocenę pozytywną i nie sformułowano zaleceń.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności
